

bedre Stilling, end det har havt for kort Tid tilbage, det er vist, siger jeg, men lader os see, hvad der er Marsagen; Marsagen er dog neppe anden end Mangler i vore Institutioner, Mangler i Institutionerne, som medføre andre Mangler, nemlig Oplosning af det selskabelige Baand. Dette skulle vi stræbe hen til at rette, men vi fjerne os fra det; vi skulle stræbe at gjøre Familielivet helligt, gjøre det hjært for Tyendet, og til en Gressag for Huusbonden, at Tyendet blev hos ham; det er saa langt fra, at man stræber derhen, at jeg kan sige, man fjerner sig derfra. Jeg skal ikke her berøre, hvilke Midler der muligt kunde anvendes for at naae dette Maal, men jeg troer, mine Herrer! at de alle ere enige i, at det er et Maal, vi stadigt bør have for Øie. Vi bør søge at udfinde, om der ikke er noget Middel, som kan anvendes for at faae Familiekredsen tættere sluttet, for at faae Tjenestetyendet til at føle sig som Lem af Familien. Naar vi naae derhen, saa falde vi ikke paa at tale om, at de faae et Par Dalere mere i Løn, saa tale vi ikke om at unddrage dem Noget af dette, ved at trække fra dem igjen, saa ville vi ikke tye til at paaberaabe os, at de villigt give, at de stedse have viist sig villige til at yde patriotiske Offre, nei, saa vilde vi undsee os for at forlange saadanne Offre af dem der have saa Lidet, da vilde vi betale saadanne Offre selv; nu er det ikke saa, nu see vi desværre alt for ofte, at man appellerer til den uformuende Mand's patriotiske Følelser, for at lade ham betale en frivillig Skat. Hver bør have sin Mening — jeg billiger ikke en saadan Fremgangsmaade, jeg anseer det tværtimod for at være Uret, man gjør; det er ganske vist, at man ikke forgjæves behøver at paaberaabe sig Menigmands Følelse, og det er netop Noget, vi skulle lægge Mærke til, men ikke misbruge, og jeg tør vel mene, at der er Flere end jeg, som vilde kalde det Misbrug at benytte denne Imødekommen ved enhver Leilighed. Mig forekommer det saaledes, at denne Sag er kommet temmelig uberettiget frem, og, skulde jeg anføre Beviser, mine Herrer! saa vilde jeg hente dem der, hvor de maaskee ikke troe, at jeg vilde hente dem, hos en Klasse af Individier, som jeg ofte vil staae

imod, ofte vil tale imod, fordi jeg troer, at Forholdene have dannet sig saaledes, at de have fundet Leilighed til at gjøre, jeg vil ikke sige Overgreb, — man vilde maaskee mistyde det, — men jeg vil sige, at de have vidst at ordne Forholdene saaledes, at deres Meninger hidtil have gjældt altsfor meget ligeoverfor andre Classer — det er Godseierne og Adelsmændene jeg mener, —; jeg paastaar, at ingen ægte rettænkende aristokratisk Adelsmand nogenstunde vilde billige en saadan Skat (Hør!). Der er ganske vist dem, som maaskee vilde det, det vil jeg ikke bestride, men jeg siger, saa har han ikke den rette Følelse af, at der kan være et Aristokrati, som man maa have Respekt og Agtelse for, og jeg paastaar, at, dersom denne Sag var kommen for i vore tidligere Stænderforsamlinger, hvor, som bekjendt, Godseierne og Adelsmændene vare overveiende repræsenterede, saa vilde der ikke have været Tale om at fremkomme med et Forslag som det, her foreligger. Saaledes har jeg opfattet Stillingen tidligere, saaledes opfatter jeg den nu, — om jeg maatte feile, det veed jeg ikke, og det skulde være mig hjært, om Andre vilde idtale sig derom; — jeg kan derfor ikke andet end stemme imod det Forslag, som her foreligger, og jeg skal kun til Slutning gjøre opmærksom paa, hvilken Inconsequents Forsamlingen derved vilde komme til at gjøre sig skyldig i. I Gaar blev der stemt for, at Embedsmænd med 200 Rbd. Indtægt ikke skulde beskattes, i Dag forhandles her, om vi skulle beskatte Tjenesttyendet med 100 Rbd. Indtægt, eller endnu mindre, det troer jeg ikke gaaer an, og jeg vil derfor stemme imod dette Forslag.

Ordføreren: Da det Forslag, som Minoriteten har stillet, har fundet saa mange Modstandere her i Salen, vilde jeg ansee det for overflødigt, at jeg, som Ordfører for Majoriteten, der ikke har kunnet tiltræde Forslaget, godtgjorde, hvorfor den ikke har kunnet det, isald man ikke efter min Anskuelse formegget havde spillet den hele Sag over paa Følelsens Gebeet; thi det er ingenlunde paa Grund af en Følelse, at Majoriteten ikke har tiltraadt Forslaget, men det er, fordi den finder, at det er gaaet ud fra et urigtigt Princip. Det er